

Zaak en documentnummer : Z/20/104992/DV.20-225

Commissievoorstel

Datum collegevergadering: 25 mei 2021

Datum raadsvergadering: 30 juni 2021

Portefeuillehouder : Burgemeester J.W.
Velema

Volgnummer :

Omschrijving bijlagen: notitie Internationale Contacten Gemeente Westerwolde

Onderwerp

Internationaal beleid Gemeente Westerwolde

Besluit

1. De partnerschapsrelaties met Haren (Ems), Rhede (Ems) en Andrésy te bekrachtigen.
2. Het college van B&W op de dragen met een voorstel te komen voor een hernieuwde partnerschapsrelatie met slechts een van de beide Poolse gemeenten Miedzyrzecz en Nowogród Bobrzanski.
3. In te stemmen met de vorming van een nieuw partnerschapscomité, bestaande uit burgers uit de gemeente uit verschillende maatschappelijke sectoren en een ambtelijk secretaris.

Samenvatting

Op de harmonisatieagenda van de gemeente Westerwolde staat ook de herijking van het internationaal beleid als onderwerp. Hoewel de lopende zaken door het college, de betreffende beleidsambtenaren en het partnerschapscomité a.i. worden behartigd, dienen een aantal aspecten door de gemeenteraad te worden geformaliseerd. De (internationale) partnerschappen van de gemeente worden door de gemeenteraad bekrachtigd. Het voorliggende voorstel betreft de formalisering van de partnerschapsrelaties.

Argumentatie / beoogd effect

Eind 2017 hebben de gezamenlijke gemeenteraden van Vlagtwedde en Bellingwedde gesproken over het gewenste internationaal beleid van de nieuwe gemeente Westerwolde. De neerslag van deze discussie is omschreven in de 'Notitie Internationale Contacten Gemeente Westerwolde'. Deze notitie dient als basis en inspiratiebron voor dit voorstel om het internationaal beleid van de gemeente formeel vast te stellen. In de notitie wordt het belang van internationaal beleid uitgewerkt en worden een aantal doelstellingen opgesomd.

Vooropgesteld dat het voor de gemeente Westerwolde als grensgemeente vanzelfsprekend is om in elk geval een 'grensagenda' met de Duitse buurgemeenten te onderhouden, wordt ook het belang van de voortzetting van de oude partnerschapsrelaties onderstreept. De notitie noemt als uitgangspunt: 'de onderhouden relaties en uitvoerende activiteiten moeten ondersteuning bieden aan het bewerkstelligen van gemeentelijke doelen en ten dienste staan van het gemeentelijk beleid.

De internationale oriëntatie van de gemeente en daarmee het leggen en onderhouden van contacten met buitenlandse partners is gericht op vijf doelen: 1) bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen en beleid waarbij de inwoners centraal staan, 2) grensoverschrijdende samenwerking op basis van een gezamenlijke 'grensagenda', 3) uitdragen van eigenheid en kwaliteiten, 4) leren van anderen en kennis overdragen en 5) het stimuleren en kansen bieden.

Verder worden de volgende concrete doelstellingen en speerpunten geformuleerd:

1. Grensoverschrijdende samenwerking met de Duitse buurgemeenten, mede op basis van een samen met die buurgemeenten te beheren 'Grensoverschrijdende agenda'.

Deze grensagenda wordt – indien daar aanleiding toe is – in samenwerking met de gemeente Oldambt gevoerd, aangezien de gemeente Bunde ook een grensgemeente van Westerwolde is.

2. Onderhouden van intensieve contacten met de Duitse buurgemeenten, waarbij de gemeente Westerwolde de formele partnerschapsrelaties met Haren (Ems) en Rhede (Ems), continueert.
3. Zorgdragen voor kennis over mogelijkheden die Europese fondsen (en andere geld- of kennisbronnen) ons bieden op economisch vlak en onderhouden van contacten met organisaties en personen die ons informeren over mogelijkheden en kunnen ondersteunen bij aanvragen. Dit doen wij vooral door het lidmaatschap van de Eems-Dollard Regio (EDR) te continueren en een intensieve relatie met de organisatie te onderhouden.
4. Onderhouden van contacten en deelname aan projecten die een relatie hebben met de bijzondere objecten en unieke kwaliteiten die binnen de gemeente aanwezig zijn en die deze kunnen versterken; we kijken daarbij kritisch naar de te verwachten en gerealiseerde effecten ('wat levert het ons als gemeente op of wat levert het de gemeenschap op?') en doelmatige inzet van middelen en menskracht.
5. De economie en het bedrijfsleven in het Eemsland en het zuidelijke Oost-Friesland krijgt een bijzondere focus. Ingezet wordt op samenwerking met Duitse en Nederlandse organisaties op het gebied van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Hindernissen die zich daarbij voordoen worden zoveel mogelijk in kaart gebracht en zo mogelijk weggenomen, mensen worden ondersteund.
6. Het Cittaslow-keurmerk en de internationale relaties die daaruit voortvloeien benutten we om de eigenheid en kwaliteiten van onze gemeente uit te dragen, te leren van anderen, de lokale samenleving sterker te maken en kansen voor verdere ontwikkeling te creëren. We stimuleren particuliere initiatieven die daaraan (kunnen) bijdragen en ondersteunen deze binnen onze mogelijkheden.
7. Om op beleidsmatige thema's te leren en ons te laten inspireren kijken we bij behoefte gericht, gedoseerd en doelmatig naar aanpak van problemen en toekomstgericht beleid van gemeenten in andere landen. We benutten daarvoor initiatieven en contacten van partner-organisaties (andere gemeenten, VNG, provincie, rijksoverheid, private partijen) en zo mogelijk onze jumelage-partners.
8. We staan open voor vragen van organisaties en gemeenten buiten onze landsgrenzen, die van onze kwaliteiten en kennis willen leren.
9. Via scholen, maar ook via jongeren-ambassadeurs, verenigingen en jongerenorganisaties, nemen we initiatieven om de bewustwording rondom internationalisering te beïnvloeden en scholieren en jongvolwassenen in aanraking te laten komen met de internationale aspecten van onze samenleving.
10. Als gemeente Westerwolde continueren we vooralsnog de partnerschapsrelaties met Andrésy, Międzyrzecz en Nowogród Bobrzański, maar deze krijgen een andere focus. Daarbij wordt onder andere ingezet op een programma voor MBO-leerlingen uit de gemeente Westerwolde die door een minder kansrijke achtergrond v.w.b. internationale oriëntatie op achterstand staan. Dat programma is bedoeld om hen in een betere (arbeidsmarkt)positie te brengen.
11. Het internationaal beleid dient geborgd te zijn op raadsniveau, bestuurlijk niveau (college) en in de ambtelijke organisatie. Tussen de gemeente Westerwolde en de Duitse partners Haren (Ems) en Rhede (Ems) wordt een 'raadscommissie grensoverschrijdende contacten' ingesteld die twee keer per jaar bijeenkomt om informatie uit te wisselen over zaken die aan weerszijden van de grens in de desbetreffende gemeenten speelt. Ook kan deze commissie voorstellen aan de raad doen m.b.t. samenwerking op o.a. toeristisch-economisch gebied. In deze raadscommissie heeft iedere partij in de raad één vertegenwoordiger (raadslid) zitting. Indien een zitting in Westerwolde wordt belegd, treedt de portefeuillehouder internationale contacten uit het college op als voorzitter van de commissie. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Op bestuurlijk niveau overlegt het college regelmatig met het dagelijks bestuur van de twee Duitse partnergemeenten.
12. Gestreefd wordt naar een jaarlijkse ontmoeting van de gemeenteraad met de raden van de Duitse partnergemeenten Haren (Ems), Rhede (Ems), eventueel aangevuld met de overige Duitse grensgemeenten. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan actueel inhoudelijke thema's. Ook kunnen gezamenlijke excursies en uitjes worden georganiseerd.

13. Het op te richten Partnerschapscomité Westerwolde 'nieuwe stijl' krijgt als opdracht inwoners en organisaties te stimuleren om grensoverschrijdende contacten met partners in de Duitse buurgemeenten te onderhouden en gezamenlijke activiteiten te ontplooiën. Bij het thema betrokken inwoners van de gemeente nemen zitting in deze commissie. Dit comité krijgt een bredere taakstelling op het gebied van internationaal beleid dan voorheen het Partnerschapscomité Vlagtwedde.
14. Het Internationaal beleid dient financieel geborgd te worden in de begroting. Er wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma en een verantwoordingsrapportage aan de raad ter beschikking gesteld.

De 'Notitie Internationale Contacten Gemeente Westerwolde' uit 2017 vormt hiervoor het kader. Voor dit voorstel heeft afstemming met de vertegenwoordigers van de besturen en partnerschapscomités van Haren (Ems), Rhede (Ems), Andrésy en Miedzyrzecz plaatsgevonden.

Wijze van uitvoering

Voorgesteld wordt om voor internationaal beleid de volgende lijnen als uitgangspunten te nemen:

1. De partnerschapsrelaties met de gemeenten Haren (Ems) en Rhede (Ems) worden opnieuw bekrachtigd.
2. Met deze beide gemeenten wordt – binnen de kaders van de partnerschapsband – een 'grensagenda' gehanteerd. De onderwerpskeuze wordt ingegeven door actualiteiten, met recreatief-toeristische thema's als speerpunt.
3. Het partnerschap met Andrésy (Fr.) wordt opnieuw bekrachtigd. Dit partnerschap heeft vooral het karakter van een jumelage, waarbij vooral wordt ingezet op educatie, sport en cultuur.
4. Er vindt afstemming plaats met de beide Poolse gemeenten Miedzyrzecz (verbonden met de voormalige gemeente Vlagtwedde) en Nowogród Bobrzański (verbonden met de voormalige gemeente Bellingwedde) en een keuze gemaakt met welke gemeente een hernieuwde partnerschapsrelatie wordt aangegaan. Een partnerschap met twee Poolse gemeenten lijkt het college te veel van het goede en – gezien de inspanningsverplichting – niet haalbaar. Het college wil graag op grond van – wederzijdse – uitgesproken intenties en toekomstverwachtingen een keuze maken en deze te zijner tijd in een separaat voorstel aan de raad voorleggen.
5. Er wordt een nieuw partnerschapscomité samengesteld, bestaande uit burgers uit de gemeente uit verschillende maatschappelijke sectoren en een ambtelijk secretaris, die de spil tussen comité en college/raad vormt.
6. Eén keer jaarlijks zal de gemeenteraad een gezamenlijke zitting met de gemeenteraden van Haren (Ems) en Rhede (Ems) hebben, waarbij een ambtelijk voorbereide agenda de leidraad vormt.
7. Rond Kerst 2021, tijdens het uitwisselingsweekend van de Franse en Poolse gemeenten in Haren (Ems), zal als onderdeel van het programma de herbekrachtiging van de partnerschapsbanden in Westerwolde plaatsvinden.

Wedde,

Het college van burgemeester en wethouders van Westerwolde,

H. Scheper,
gemeentesecretaris

J.W. Velema,
burgemeester

No.

De raad van de gemeente Westerwolde;

op voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 25 mei 2021, no. Z/20/104992/DV.20-225, afdeling Samenleving;

b e s l u i t :

1. De partnerschapsrelaties met Haren (Ems), Rhede (Ems) en Andrésy te bekrachtigen.
2. Het college van B&W op de dragen met een voorstel te komen voor een hernieuwde partnerschapsrelatie met slechts een van de beide Poolse gemeenten Miedzyrzecz en Nowogród Bobrzanski.
3. In te stemmen met de vorming van een nieuw partnerschapscomité, bestaande uit burgers uit de gemeente uit verschillende maatschappelijke sectoren en een ambtelijk secretaris.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 juni 2021.

De raad voornoemd,

raadsgriffier

voorzitter

